

Rådhuset Tønder
Wegners Plads 2
6270 Tønder

**Myndighed I - Teknik
og Miljø**

Tlf. +45 74 92 92 92
Mobil +45 20 48 74 50
E-mail chlso@toender.dk

Sagsnr.:
01.05.08-P25-19-26
KS: EGM

30. juli 2026

Dispensation til etablering af kanobro og ophalersliske

Tønder Kommune, afdeling Klima, Natur- og Arealudvikling, har søgt om dispensation til etablering af en ny kanobro samt en ophalersliske i tilknytning til kanobroen, på matr. 561, Løgumgårde, Nr. Løgum. Kanobroen er et led i projektet "Brede Å Friluftsliv", som bl.a. ønsker at forbedre kanofaciliteterne i Brede Å og Lobæk. Lobæk er registreret som beskyttet vandløb efter naturbeskyttelseslovens¹ § 3. Det tilstødende engareal ved Lobæk og kanobroen er ligeledes beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Afgørelse

Tønder Kommune meddeler hermed dispensation² til etablering af en ny kanobro med ophalersliske på matr. 561, Løgumgårde, Nr. Løgum.

Dispensation gives på nedenstående vilkår.

Vilkår

Tønder Kommune dispenserer på følgende vilkår:

- Kanobro og ophalersliske skal etableres som beskrevet i ansøgningsmaterialet af 10. juli 2026.
- Arbejdet skal tilrettelægges, så der sker mindst mulig skade på bund og brinker.
- Arbejdet skal tilrettelægges, så der tages hensyn til de dyr, der opholder sig i vandløbet.
- Der må ikke ske oplag af materialer inden for den § 3-beskyttede eng ud over det strengt nødvendige.
- Der må kun anvendes ubehandlet træ, som ansøgt.
- Kanobroen må vedligeholdes efter behov.

¹ Lov 9 af 03. januar 1992 om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024.

² Kommunen dispenserer i medfør af § 3, jævnfør § 65, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven

- Der må slås græs frem til kanobroens placering i en bredde på op til 1,5.
- Der må grødeskæres 1,5 m på hver side af kanobroen og ophalerslisen.
- Ved risiko for køreskader i beskyttet natur, skal der anvendes køreplader.

Begrundelse

Løbæk er udpeget som beskyttet vandløb efter naturbeskyttelseslovens § 3. Vandløbet er beskyttet mod enhver form for tilstandsændring uden foregående dispensation. Kommunen kan, hvis særlige forhold taler for det, dispensere til at foretage ændringer i vandløbet.

Tønder Kommune vurderer, at etableringen af en ny kanobro samt en ophalerslise, op til ca. 10 m nedstrøms kan udføres uden en væsentlig påvirkning af de naturmæssige interesser, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, da der allerede findes en kanobro på lokaliteten, og at projektet udgør en udskiftning og mindre flytning i samme område.

Den nuværende kanobro fremstår i dag med betydelige skader, og adgangen til broen er derfor vanskeliggjort, som følge af manglende og ødelagte trin. Dette medfører, at kanoisterne i stedet for bruger de omkringliggende brinker ved søsætning og optagning af kanoer, hvilket kan give anledning til slitage, nedtrampning og erosion af brinkerne.

Tønder Kommune, afdeling Klima, Natur- og Arealudvikling ansøger af sikkerhedsmæssige årsager derfor at nedlægge den nuværende kanobro, og etablere en ny kanobro med ophalerslise. Den nye kanobro vil forbedre sikkerheden og tilgængeligheden for brugerne ved at skabe en stabil og hensigtsmæssig adgang til vandløbet. Færdslen samlet ved et afgrænset og egnet adgangssted, vil reducere belastningen af de øvrige brinkstrækninger. Projektet vurderes derfor samlet set til, at kunne bidrage til at mindske risikoen for slitage, erosion og nedtrampning af vandløbets brinker sammenlignet med nuværende situation. Samtidig flyttes kanobroen til en placering, hvor sandaflejringer fra den større bro, ikke vanskeliggør adgangen til og fra vandløbet. Flytningen vurderes derfor at forbedre kanobroens funktion uden at medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende naturarealer.

Tønder Kommune har den 21. juli 2026 besigtiget området med henblik på at vurdere naturtilstanden og naturværdien på lokaliteten. På den berørte strækning af vandløbet og det tilstødende engareal, blev der registreret vegetation domineret af pindsvineknop, tagrør, sideskærm og lådden dueurt. Området fremstår med almindelig vandløbs- og engvegetation uden registrering af særligt sårbare eller sjældne plantearter. På baggrund af besigtigelsen vurderes det, at projektet alene berører et meget begrænset areal, og at etableringen af kanobroen og ophalerslisen ikke vil medføre en væsentlig forringelse af naturtilstanden i det beskyttede vandløb eller den beskyttede eng.

Projektet understøtter samtidig formålene i projektet "Brede Å Friluftsliv", der blandt andet har til hensigt at forbedre de rekreative muligheder og offentlighedens adgang til naturen langs Brede Å. På den baggrund giver Tønder Kommune dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, jf. § 3.

Redegørelse

Tønder Kommunes Klima, Natur- og Arealudvikling har ansøgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, til at etablere en ny kanobro med tilhørende ophalersliske ved Lobæk på matr. 561, Løgumgårde, Nr. Løgum.

Lobæk og Brede Å er begge godkendt til sejlads med kano og kajak. Der findes i dag to kanolicenser til hhv. Sønderjysk Kanoudlejning og Sydvestjysk Kanoudlejning. Det er desuden lovligt for private at ro i egen kajak eller kano på de to vandløb fra Lemmosevej frem til Ballum Sluse.

Figur 1. Nuværende placering af kanobroen er markeret med rød cirkel. Kanobroen ønskes flyttes indenfor den blå cirkel, op til 10 m fra den nuværende placering.

Projektet omfatter udskiftning af en eksisterende, nedslidt kanobro (se rød markering figur 1), samt en mindre flytning af kanobroen, op til ca. 10 m nedstrøms fra den nuværende placering (se blå markering i figur 1). Den nye kanobro udføres som en trappebro i ubehandlet træ med 5-6 smalle trin, hvor hvert trin vil have en dybde på ca. 30 cm. Selve kanobroen vil have en bredde på 1,5 – 2 m. Kanobroen følger brinkens hældning fra lavvandslinjen til kronekanten. Et eksempel på denne type bro kan ses på figur 2. Der etableres samtidig en smal ophalersliske til søsætning og optagning af kanoer.

Når kanobroen er etableret, vil Tønder Kommune fremadrettet stå for drift og vedligeholdelse af broen. Udover vedligeholdelsen af kanobroen, vil der være behov for at slå græs på adgangsvejen frem til kanobroens placering i en bredde på op til 1,5 m samt fortage en grødeskæring på 1,5 m på hver side af kanobro og ophalerslike. Grødeskæringen udføres skånsomt efter behov for at sikre, at det er tydeligt, hvor isætning og optagning kan foretages.

Figur 2. Eksempel på en kano trappebro ved Ballum Sluse, som følger brinkanlægget. Kanobroen i projektet vil ligne denne bro.

Projektet berører et beskyttet vandløb og en beskyttet eng omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Området er desuden beliggende inden for habitatområde H86 "Brede Å".

Forhold til anden lovgivning

Projektet bliver ligeledes behandlet efter vandløbslovens bestemmelser og der bliver i den forbindelse truffet en særskilt afgørelse.

Projektet kræver ligeledes en landzonetilladelse og der bliver i den forbindelse truffet en særskilt afgørelse.

Vurdering i forhold til Natura 2000 og bilag IV-arter

Natura 2000

Vandløbsstrækningen, hvor kanobroen ønskes etableres, er omfattet af habitatområde H86 "Brede Å", som er en del af Natura 2000-området N89 "Vadehavet. Kanobroen etableres i vandløbets kant og den beskyttede eng ved projektområdet er ikke med i Natura 2000-området. Udpegningsgrundlag for habitatområde H86 kan ses på figur 2.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 86			
Naturtyper:	Vandløb (3260)		
Arter:	Bæklampret (1096)	Flodlampret (1099)	
	Snæbel* (1113)	Odder (1355)	

Figur 3. Udpegningsgrundlag for habitatområde H86 "Brede Å". Her ses de gældende arter og naturtyper som findes i vandløbet Brede Å, hvor * henviser til at snæblen er en prioriteret art.

Vandløbsstrækningen er kortlagt som habitatnaturtypen vandløb med vandplanter (3260). Kanobroen opføres i ubehandlet træ, således at anlægget fremstår naturligt i omgivelserne og uden anvendelse af materialer, som kan påvirke vandmiljøet. Broen vil optage få m² af vandløbets brink, og have en bredde på 1,5 – 2 m. På baggrund af anlæggets begrænsede størrelse, placering og materialevalg vurderer Tønder Kommune, at etablering af kanobroen med tilhørende trin og ophalerslike ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af vandløbets bevaringsstatus.

Bæklampret og flodlampret er begge registreret i Brede Å. Begge arters krav til vandkvalitet, fouragering og gydeområder vurderes at være opfyldt i vandløbet, og der er generelt gode forudsætninger for bestande af bæklampret og flodlampret i Brede Å. Bæklamprettens og flodlamprettens gydeområder består af grusbund og stenbund, hvor æggene nedgraves. Inden for projektområdet findes der ikke egnede gydeområder, da bunden hovedsageligt består af større aflejringer af sand. Derudover vil kun en begrænset del af kanobroen være i kontakt med vandløbet. Etablering af kanobroen med ophalerslike vurderes derfor ikke at have en negativ påvirkning på bestanden af bæklampret og flodlampret i Brede Å.

I den seneste rapport om snæblen fra Nationalpark Vadehavet (2023) fremgår det, at snæbelbestanden i Brede Å enten er ekstremt lille eller helt forsvundet. Dette skyldes sandsynligvis manglen på egnede gyde- og opvækstområder, hvilket har medført en markant tilbagegang for arten. Snæblen gyder i strømrige områder med fast grus- og stenbund, rent og iltrigt vand samt en god forekomst af vandplanter. Æggene gydes frit i vandet og hæfter sig efterfølgende til bundsubstrat og vegetation. Inden for projektområdet findes der ikke egnede gydeområder for snæbel, da bunden hovedsageligt består af større aflejringer af sand. Derudover er forekomsten af vandplanter begrænset. Området vurderes derfor ikke at udgøre et egnet gyde- eller

opvækstområde for snæblen. Den planlagte kanobro vil kun berøre en begrænset del af vandløbets bred- og vandområde. Etableringen af kanobroen med ophalersliske vurderes derfor ikke at medføre en negativ påvirkning af snæbelbestanden eller artens potentielle levesteder og gydesteder i Brede Å.

Odder er registreret flere steder langs Brede Å, herunder i umiddelbar nærhed af projektområdet, hvor den nærmeste registrering er foretaget på den modsatte side af broen, som ligger op til den nuværende kanobro. Brede Å udgør generelt et egnet levested for odder, og det kan derfor forventes, at arten også kan forekomme i projektområdet. Anlægsarbejdet vil være af kort varighed og foregå i dagtimerne, hvor odderen normalt er mindre aktiv. Eventuelle forstyrrelser vurderes derfor at være midlertidige og begrænsede. Desuden findes der store tilstødende områder, som odderen kan benytte under den kortvarige anlægsfase. Projektet vil hverken under etableringen eller efterfølgende hindre odderens frie passage langs vandløbet eller gennem området. Der er endvidere tale om en udskiftning af en eksisterende kanobro, og projektet forventes derfor ikke at medføre øget aktivitet eller trafik i området efter anlægsarbejdets afslutning. Med den baggrund vurderes etableringen af kanobroen med ophalersliske ikke at have en negativ påvirkning af odderens yngle- eller rasteområder eller af artens muligheder for at færdes langs Brede Å.

Bilag IV arter

Tønder Kommune er forpligtet til at tage hensyn til levesteder for bestemte dyre- og plantearter, som er optaget på habitatdirektivets bilag IV, også hvis disse levesteder ligger udenfor habitatområde.

Den nærmeste registrering af en bilag IV-art er odder, som er registreret på den anden side af broen, som ligger et par meter væk fra projektområdet. Derudover er der inden for en radius på 5 km registreret spidssnudet frø, løgfrø, markfirben, brun langøre, syd-, pipistrel- og vandflagermus.

Odder og snæbel er redegjort for ovenfor under afsnittet om Natura 2000.

Flagermus, markfirben og padder påvirkes ikke negativt af projektet, da vandløbet ikke fungerer som habitat for disse arter.

I forhold til plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV, vurderer Tønder Kommune, at der ikke sker skade på bilag IV-plantearter eller deres voksesteder, som følge af projektet, da ingen af de syv bilag IV-plantearter er registreret ved vandløbet eller vurderes at vokse i nærheden af vandløbet.

Klage

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet³. Afgørelsen vil blive offentliggjort på Tønder Kommunes hjemmeside og de klageberettigede orienteres. Jeg har vedlagt en klagevejledning. Klagen skal være indgivet via klageportalen til Miljø- og Fødevareklagenævnet senest 31. august 2026.

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der kommer klager, vil kommunen orientere dig om det.

Dispensationen falder bort hvis den ikke er blevet brugt inden tre år fra modtagelsen.

Venlig hilsen

Christian Lewke Soós

Miljømedarbejder

Myndighed I - Teknik og Miljø
Wegners Plads 2
6270 Tønder
toender.dk

³ Afgørelsen kan påklages til Miljø og Fødevareklagenævnet jf. §78 i naturbeskyttelsesloven

Klagevejledning

Naturbeskyttelsesloven

Du kan klage over afgørelser, truffet efter naturbeskyttelseslovens bestemmelser, til Miljø- og Føde-vareklagenævnet.

Afgørelsen kan påklages af

- Modtager for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra tidspunktet for bekendtgørelsen.

En tilladelse må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Er der klaget rettidigt, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder ved at søge på "klageportal" på borger.dk eller virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for private og kr. 1.800 for virksomheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klage-portalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klage-portalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis klagen bliver afvist fordi klagefristen er overskredet, klager ikke er klageberettiget eller Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke har kompetence til at behandle klagen. Gebyret bliver også betalt tilbage, hvis klager får helt eller delvis ret.

Hvis afgørelsen bliver påklaget af andre, underretter kommunen dig om klagen.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for en domstol, skal det ske inden 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt eller offentliggjort, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk.1.